

Taking up leadership in an academic context

Leiderschapsprogramma voor ondersteunend personeel
van academische organisaties

Oktober 2015/2016

www.nvsc.nl

Quotes

"Taking up leadership heeft mij bewust gemaakt van de onbewuste bagage die iedereen meeneemt in het dagelijkse werk. Leiderschap nemen betekent ook dat je bewust bent van de onbewuste processen die hinderlijk én helpend zijn bij het functioneren van een organisatie." Christa Hooijer, plaatsvervangend directeur natuurkunde, De Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).

"Op een praktijkgerichte wijze heb ik geleerd welke (leidinggevende) rol ik in verschillende situaties kan aannemen om daadwerkelijk helpend te zijn voor mijn organisatie. In een prettig klimaat werd ik uitgedaagd om bewuster te zijn van mijn omgeving, mezelf en mijn eigen bijdrage om daar vervolgens sturing aan te geven. Een effectieve cursus waar ik blijvend profijt van heb." Svend van de Velde, programmamanager, Universiteit Utrecht

"Deze cursus heeft me veel inzicht gegeven in de rol die ik inneem in (werk)relaties en hoe ik daarin bewuster kan sturen. Ik ben een aantal keer flink met mezelf geconfronteerd en heb daar nu nog steeds profijt van." Femke Bokma, opleidingscoördinator bèta-gamma/beleidsmedewerker, Universiteit van Amsterdam.

"De cursus heeft nieuw inzicht gegeven in hoe ik mijn rol in verschillende groepen vormgeef en beleef en hoe dat ook anders kan. Dit maakt samenwerkingen zoals binnen een EU-netwerk en in de faculteit makkelijk en effectiever. Het helpt om vastgelopen interacties vlot te trekken en oneigenlijke frustraties te voorkomen" Dr. Herman Offerhaus, Hoofd docent, Universiteit Twente

"Met behulp van de cursus kreeg ik meer grip op het onderscheid tussen mezelf en mijn professionele rol. Hierdoor ervoer ik meer ruimte om beiden volledig in te kunnen zetten voor de organisatie waar ik werk." Bregje Swart, bedrijfsvoerder, FNWI- Instituut voor interdisciplinaire Studies (IIS).

Waarom deze cursus

Om effectief leiderschap op te nemen is het essentieel om te begrijpen welke processen zich in de organisatie afspelen. In een academische organisatie die continu verandert is dat geen makkelijke opgave. Het is daarom belangrijk om een blijvende sensitiviteit te ontwikkelen voor bewuste maar ook onbewuste processen die er in uzelf, rondom uw rol en binnen de organisatie afspelen. Door deze processen te onderzoeken, te analyseren en te duiden kunt u beter rollen aannemen die aansluiten bij de situatie en helpend zijn voor het doel. Dat is "Taking up Leadership in an academic context"

Voor wie?

Het programma is bedoeld voor ondersteunend personeel zoals bijvoorbeeld studieadviseurs, coördinatoren, onderzoek & onderwijsmedewerkers, beleidsadviseurs en managers die:

- Werkzaam zijn op een Universiteit of andere academische instelling
- HBO+ denk en werk niveau hebben
- Geïnteresseerd zijn in de vraag waarom mensen zich zo gedragen als ze zich gedragen
- Sensitiviteit willen ontwikkelen voor bewuste en onbewuste organisatie processen
- Leiderschap willen nemen om de organisatie verder te helpen

Opbrengst deelnemer

Het programma levert de deelnemer het volgende op:

- Effectiever kunnen vinden en opnemen van een rol in de dynamiek van de organisatie
- Inzicht in persoonlijke, groeps- en organisatieprocessen
- Ontwikkeling in het managen van grenzen
- Vergroting van uw sturingskracht
- Beter kunnen managen van ongemak

Opbrengst organisatie

De cursus levert een werknemer op die:

- Bewust leiderschap op neemt
- Zich committeert aan de primaire taak van de organisatie
- Een antenne heeft voor dilemma's die om interventie vragen
- Verantwoordelijkheid neemt voor het werkproces
- Samen kan werken en duidelijk is in de communicatie
- Aanspreekbaar is op zijn of haar rol

Leermethoden

Binnen de cursus wordt gewerkt met de volgende leermethoden:

- **Exploratiethema:** exploratie van persoonlijke thema's die uw functioneren beïnvloeden
- **Organisatie Rol Analyse:** analyse van concrete leiderschap- of organisatiedilemma's
- **Rol biografie:** exploratie van rollen uit het verleden die invloed hebben op uw huidige rol
- **Organization in the mind:** analyse van interne beelden die uw leiderschap beïnvloeden
- **Hier en nu activiteit:** reflectie op onbewuste groepsprocessen
- **Organisatieobservatie:** onderzoek naar gedrag in organisaties door middel van observeren
- **Theorie:** uitwisseling van organisatie- en leiderschapstheorieën
- **Literatuur:** lezen van artikelen over organisatie- en leiderschapsissues van onder andere Kets de Vries, Susan Long, Burkard Sievers en Wilfred Bion.
- **Thuis opdrachten:** uitvoeren organisatieobservaties en schrijven reflectie verslag

Programma

Het programma bestaat uit een intake, vier seminars van twee dagen en een coachingsgesprek.

Intake

Tijdens de intake van een uur wordt onderzocht of de inhoud van de cursus aansluit bij de leerwensen van de deelnemer.

Trainingsprogramma

Seminar 1

In het eerste seminar ligt de nadruk op het onderzoeken van de invloed van uzelf als persoon op uw huidige werkwol. Aandacht wordt besteed aan:

- De rollen die u in het verleden geïnternaliseerd hebt
- Het exploreren van een persoonlijk thema
- Persoonlijke sabotages die verandering in de weg staan
- Persoonlijke Life events die u gevormd hebben

Seminar 2

In de tweede seminar ligt de nadruk op de vraag welke rollen u in uw huidige werk onbewust opneemt en welke rollen mogelijk helpender zijn.

Aandacht wordt besteed aan:

- Rationele en irrationele overtuigingen over uw rol en organisatie
- Organisatiefactoren die uw rol beïnvloeden
- Roldilemma's waar u tegen aanloopt
- Alternatieve manieren om uw rol op te pakken
- Rationele en irrationele overtuigingen van anderen over uw rol

Seminar 3

In de derde seminar ligt de nadruk op de vraag welke organisatiedynamiek er voor zorgt dat u in bepaalde rollen terecht komt of uit uw rol wordt getrokken.

Aandacht wordt besteed aan:

- Het ervaren en analyseren van onbewuste groepsprocessen
- De managen van de grenzen tussen uzelf, uw rol en de organisatie
- Het experimenteren met het opnemen van rollen die helpend zijn voor de taak
- Het constructief managen van ongemak zonder te vluchten
- Het integreren van de cursuservaringen met de (organisatie)realiteit

Seminar 4

In de vierde seminar ligt de nadruk op de vraag waarom organisatieleden zich zo gedragen als ze zich gedragen. Aandacht wordt besteed aan:

- Het observeren en analyseren van organisatieprocessen die u niet ziet maar wel voelt
- Irrationeel gedrag van organisatieleden
- Taboes en afweermechanismen die verandering in de weg staan.
- De invloed van de anti-task leader op het werken aan de taak

Coaching

Na het programma hebben de deelnemers een coachingsgesprek van 1,5 uur om concrete leiderschaps- en organisatiedilemma's te exploreren en te analyseren.

Begeleiders

Niels van Steenberg (programmaleider) werkt als organisatie psycholoog en houdt zich bezig met leiderschap- en organisatieontwikkeling. Hij heeft meer dan vijftien jaar ervaring als opleider, executive coach en consultant. Hij is eigenaar van Niels van Steenberg Consultancy (www.nvsc.nl) en heeft gewerkt met verschillende cliënten uit de academische wereld zoals NWO, KNAW, UU, UVA, VU en de WUR. Zijn stijl is reflectief en analytisch en hij heeft een actief luisterende houding. Niels is als coach gecertificeerd bij de European Association for Supervision and Coaching en is registerpsycholoog NIP arbeid en organisatie.

Afhankelijk van de het aantal deelnemers wordt gewerkt met een of meer van de volgende consultants:

Rose Redding Mersky

werkt ruim twintig jaar als consultant organisatieontwikkeling en executive coach en adviseert profit en non-profit organisaties. Rose geeft verschillende workshops binnen Europa en de VS bij uiteenlopende organisaties. Voorbeelden van deze workshops zijn: Social Dreaming, Social Dream-Drawing, Organizational Role Analysis, Social Photo-Matrix en Organizational Observation. Ook coacht zij privé cliënten zoals CEO's, organisatieadviseurs, accountmanagers en professionals uit de gezondheidszorg

Astrid Ehteld

heeft twintig jaar ervaring als procesbegeleider, consultant, trainer en coach. Astrid is sterk in het faciliteren van complexe veranderingsprocessen binnen taakgerichte groepen en in het begeleiden van professionals. Ze helpt mensen om vanuit verschillende invalshoeken naar zichzelf, hun rol en hun organisatie te kijken. Haar expertise heeft ze opgebouwd in de sectoren zorg, welzijn en hoger onderwijs. Zij werkte lange tijd als cursusleider van de opleiding 'Coaching en consultancy in context' aan de Universiteit van Utrecht. Thema's die haar inspireren zijn leiderschap, diversiteit, samenwerken en conflicten.

Praktische informatie

Data

De bijeenkomsten zijn op 20/21 Oktober, 17/18 November, 15/16 December 2015, 12/13 Januari 2016. De cursusdagen duren van 9.00 tot 17.00 uur. Voor het behalen van een certificaat is het noodzakelijk om bij alle bijeenkomsten aanwezig te zijn. De intake vindt in de maand oktober 2016 plaats. De coaching vindt na afloop van het programma plaats op basis van individuele afspraken.

Aantal deelnemers

Er kunnen minimaal zes en maximaal twaalf mensen deelnemen

Investering

De kosten voor de cursus zijn 3250 euro per deelnemer (inclusief koffie, thee, lunch, materiaalkosten reader). Deelnemers die zich voor 1 juli inschrijven krijgen 250 euro korting. Niels Van Steenbergen Consultancy is een CRBKO gecertificeerd opleidingsinstituut en zodoende vrijgesteld van btw.

Locatie

Oorsprongpark 7 | 3581 ET | Utrecht |

Contact

Aarzel niet om contact op te nemen voor vragen, extra informatie of voor het maken van een vrijblijvende afspraak.

Niels van Steenbergen (cursusleider)

Schiermonnikoog 13 | 3524 AH | Utrecht | 0651803376 | Niels@nvsc.nl | www.nvsc.nl

Aanmeldingsformulier

Taking up leadership in an Academic context

20/21 Oktober, 17/18 November, 15/16 December 2015, 12/13 Januari 2016

Titel/initialen/voornaam	
Achternaam	
Functietitel	
Geboortedatum	
Nationaliteit/sekse	
Naam Organisatie	
Adres Organisatie	
Factuur adres (digitaal)	
Telefoon werk	
Telefoon mobiel	
Email adres	
Datum	
Handtekening deelnemer	
De ondertekende schrijft zich in voor het leiderschapsprogramma "Taking up Leadership in an academic context 2015-II" en gaat akkoord met de algemene voorwaarden zoals hieronder geformuleerd.	
<ul style="list-style-type: none"> • U bent geregistreerd als we het compleet ingevulde aanmeldingsformulier hebben ontvangen en de factuur betaald is • Aanmeldingen worden op basis van ontvangstdatum behandeld • Bij overaanmeldingen wordt een reservelijst aangemaakt • Kosteloos annuleren kan tot zes weken voor aanvang van de cursus • Na deze periode zal het volledige bedrag van 2995 euro in rekening worden gebracht • Alleen schriftelijke annuleringen worden geaccepteerd • Niels van Steenberghe Consultancy behoudt zich het recht om de cursus te annuleren bij onvoldoende aanmeldingen. Het cursusgeld wordt dan geretourneerd.	
Uw aanmelding kunt u sturen naar: Niels van Steenberghe Consultancy (Taking up leadership 2015-II) Schiermonnikoog 13 3524 AH Utrecht	